

Dette er kopier af Waldemar Dreyers "Dyrehistorier – nogle spredte iagttagelser. Artiklen, som nærmest er en levnedbeskrivelse, udkom første gang i tidsskriftet "Fra naturens værksted" årgang 1916. Han var redaktør på tidsskriftet, og flittig skribent i samme, men dette er det mest personlige, en dejlig varm fortælling.

SIDERNE 1-12

Dyrehistorier.

Nogle spredte Iagttagelser

af W. DREYER.

LIGE fra mine tidligste Barndomsaar har jeg næret en dyb Kærlighed til og Interesse for Dyr. Det maa være en medfødt, maaske fra en fjærn Farfader nedarvet Egenskab hos mig, thi jeg kom kun lidt i Berøring med Dyr som Barn, og jeg mindes ikke, at nogen har søgt særligt at vække min Interesse for dem eller at indprænte mig nogen særlig Kærlighed til dem. I mine Forældres Hus blev der hverken holdt Hunde eller Katte, og skønt Fader ganske vist som Officer mange Aar igennem holdt Ridehest, kom jeg dog ikke til at staa i noget omhelst intimt Forhold til hans skiftende Række af Ridedyr. Men ikke desto mindre: Interessen og Kærligheden var der, og gennem et nu ret langt Liv har jeg haft rig Lejlighed til at iagttage Dyrene og deres Livsfærd. Det er bl. a. nogle af disse Iagttagelser, jeg vil berette her; mange af dem kan maaske synes ubetydelige, men et er sikkert: de er alle, saa vidt jeg selv har gjort dem, absolut paalidelige og sandfærdige, og jeg tør ogsaa indestaa for dem, som stammer fra andre, der alle har været mig bekendt som afgjort sanddru Personer og skarpe Iagttagere.

Lad mig da begynde med at fortælle om nogle af alle de mange Hunde, jeg har kendt og staaet i mere eller mindre intimt Forhold til. Den første Hund, jeg lærte nærmere at kende, har givet mig et forbausende Eksempel paa den uforlignelige Hukommelse, en Hund kan være i Besiddelse af. Vi boede i Aarene 1865 til 1867 i Aalborg, hvor Fader laa i Garnison, og i disse Aar tilbragte jeg alle mine Ferier paa Klarupgaard, der ligger halvanden Mil fra Byen og ejedes af en Slægning af Fader, den i sin Tid som fremragende Landmand og Hesteopdrætter landskendte Etatsraad Arnold Branth. I Sommerferien 1866 gjorde jeg Bekendtskab med en ny

Hund, som de havde faaet paa Gaarden, en mægtig Lemmedasker af Hvalp, vistnok en Blanding af en Schæferhund og en Nyfoundländer. Akilles, som Dyret hed, og jeg var snart uadskillelige, og vi tumlede os lystigt i Mark og Eng.

Saa skete det, at Hunden en Høstdag fik et Hug af en Le i det ene Bagben, og at jeg kom til at pleje det store og stygge Saar. Jeg var den eneste, som kunde komme til at vaske det ud og soignere det, og hvad vi ikke havde været gode Venner før, det blev vi nu Akilles og jeg. Jeg saa min firbenede Ven igen i den paafølgende Jule- og Paaskeferie, og saa forlod vi Aalborg og rejste til København i Foraaret 1867.

Jeg var den Gang 14 Aar gammel, og nu saa jeg ikke Akilles igen før i Sommerferien 1874, altsaa efter fulde syv Aars Forløb. Onkel Branth hentede mig i Aalborg, og da vi kørte ind i Gaarden mellem to Hundehuse, hvis Beboere for gøende ud imod os, udraabte jeg ved Synet af den ene Hund: „Men er det ikke Akilles?“ Jo vist var det Akilles, og aldrig saa snart var jeg kommen af Vognen, før jeg vilde hen til Hunden: „Er du gal Dreng, vil du blive fra Dyret,“ raabte Onkel, „der er ingen anden, der kan komme til det, end den Pige, der bringer det Mad.“ „Hvad for noget, skulde Akilles ikke kende mig“, sagde jeg i min Ungdommelighed og blev ved at nærme mig Hundehuset i langsomt Tempo. Akilles for rasende og vildt gøende henimod mig og sprang op paa Bagbenene i sin Lænke, men da jeg begyndte at tale til den, blev den rolig. Den lagde sig ned og saa op paa mig, og da jeg endelig, stadig smaa-snakkende til den, kom nær nok, sprang den hylende af Glæde op, lagde de store Forpoter paa mine Skuldre og overslikkede mit Ansigt!

Der var hos alle de Tilstedeværende ikke den fjærneste Tvivl om, at den vilde og af alle frygtede Hund havde genkendt mig efter over syv Aars Forløb, og det skønt jeg i Mellemtiden var vokset fra Dreng til ung Mand. Jeg skal kun tilføje, at Akilles og jeg var de samme gode Venner fra Genkendelsens Dag, som vi havde været i tidligere Tider.

Hvorpaa kendte nu denne Hund sin gamle Ven igen? Ja, jeg ved det ikke. Det kan næppe have været paa Udseendet, thi jeg havde jo forandret mig saa meget i de forløbne Aar, at selv et Menneske vilde have haft vanskeligt ved at genkende mig. Det har snarere været Stemmen, den genkendte, skønt den jo ogsaa havde forandret sig stærkt i Aarenes Løb; det er i det hele min Erfaring, at Dyrene først og fremmest kender Menneskene paa Stemmen.

Eller skulde det have været Lugten, den for Dyrene sikkert let kendelige individuelle Duft, der klæber ved ethvert Menneske rimeligvis hele Livet igennem, som underrettede den om, hvem jeg var? Jeg ved det ikke, men sikkert er det, at Hunden kendte mig igen efter de syv Aars Forløb, i hvilke jeg havde udviklet mig fra Dreng til Yngling!

Den næste Hund, jeg gjorde nærmere Bekendtskab med, var en gammel rød, glathaaret Jagthund „Valetka“ paa Rørdal, en anden Gaard i Nærheden af Aalborg, hvor jeg kom meget i mine senere Studenteraar og gik meget paa Jagt. Den var en fuldendt Høsehund, den eneste af alle dem, jeg har kendt, som kunde „rapportere“. Naar Jagttiden var begyndt, kunde det i dens Velmagts Dage hænde, at den gik ud i Marken paa egen Haand, opsøgte en Flok Høns, vendte hjem, stillede sig hen, hvor Bøsserne hang paa Væggen, og gav sig til at smaagø paa en egen Maade. Saa vidste vi, hvad Klokkeren var slaaet, og havde nogen Lyst til at skyde en Høne, saa tog han en Bøsse og lod Hunden føre sig direkte ud til Flokken, ofte langt ude paa Marken. Dette var vel at mærke noget, som ikke var lært Hunden, men som den havde fundet paa af egen Drift og utvivlsomt som Udslag af Eftertanke og Beregning.

Valetka gav mig for øvrigt en Gang et Bevis paa Hundens usvigeligt fine Lugtesans, som kan skelne en dog altid forholdsvis svag Duft af en vis bestemt Art mellem Lugteindtryk, som man, naar man gaar ud fra sin egen Næse, skulde synes maatte have dækket over og kvalt den langt finere Duft af Fugl. Vi havde en Dag splittet en Flok Høns oppe paa Højmarken, op til hvilken Gaarden laa, og jeg havde set, at en af Kyllingerne havde kastet sig umiddelbart udenfor denne i noget Ukrudt, som voksede ved Foden af en Mødding og ved et Afløb fra Kostald og Latriner. Jeg vidste af Erfaring, at der paa den varme Høstdag stank ganske infernalsk paa det paagældende Sted, og jeg førte Hunden derned for at se, om den kunde lugte Hønen til Trods for al den gennemtrængende Stank. Jo! der var ikke noget i Vejen. Valetka „stod“ i passende Afstand, Hønen fløj op, og jeg skød den.

Hvor dette minder om de Eksperimenter, gamle Fabre anstillede med det store Paafugleøjes Han for at blive klar over, om dennes Lugtesans formaaede at spore Hunnen trods alle Slags dækkende Dufte. Han omgav Hunnen med de mest stinkende Stoffer, han kunde fremskaffe, saa der næsten ikke var til at være i Værelset, men alligevel kom Hannerne flyvende ind gennem det aabne Vindü og satte sig paa Hunnens Bur, som var der ikke gjort nogetsomhelst

for at vildlede dem! Paa samme Maade sporede Valetkas Lugtesans Agerhønen trods den stærke Stank, som omduftede den i dens Leje.

Da jeg i Sommeren 1878 nedsatte mig som Læge i Gedsted, Vest-Himmerland, forærede Valetkas Ejer mig Hunden, og saa gammel den var, og skønt den havde en stor Kræftknude i Brysterne, var den dog den samme glimrende Høsehund som i gamle Dage. Jeg skød den Sæson nogle og tredsindstyve Høns for den, men ud paa Vinteren maatte jeg skyde den, da den var alt for syg og aflægs.

Nu galdt det om at faa fat i en ny Jagthund inden næste Jagttid, thi Jagten var glimrende og jeg var en vældig Nimrod, og det gav Anledning til, at jeg gjorde mærkelige Erfaringer med Hensyn til Hundes skiftende Individualitet. Først fik jeg en Høsehundehvalp, men den maatte jeg opgive, fordi den var absolut og uhelbredelig skudrød. Saa snart jeg affyrede et Skud, tog Pokker ved Hunden, hylende og med Halen mellem Benene stak den af, og snart forsvandt den, blot jeg tog Bøssen ned fra Væggen. Jeg søgte at vænne den til Skud ved at lukke mig inde med den i et Værelse og skyde Fænghætter af ved Hjælp af en Pistol. Men Hvalpen krøb ind under en Sofa, saa langt den kunde komme, saa snart den hørte Knaldet, og var ikke til at lokke frem, før jeg havde lagt Pistolen fra mig.

Saa fik jeg en anden Høsehundehvalp, et overordentlig smuk Dyr af ædel Stamme, som stod stolt for Skud og viste alle Tegn til at ville blive en udmærket Jagthund. Men heller ikke den kunde jeg beholde, den var nemlig en uhelbredelig Tyv. Skønt den blev godt og rigeligt fodret, stjal den som en Ravn, og den kunde aldrig lade Fjerkræ gaa i Fred. En Dag blev jeg kaldt bort fra Frokostbordet, og da jeg kom tilbage, havde Hunden ædt alt, hvad der stod paa Bordet: Brød, Paalæg og Smør! Naa, jeg gav den en forsvarlig Dragt Prygl og lod Bordet dække igen. Jeg gik ud og kom tilbage igen fem Minuter efter: Bordet var plyndret igen. Atter en Dragt Prygl, og Forsøget blev gentaget. Hunden aad atter alt, hvad der stod paa Bordet. Saa blev jeg ked af den Sport.

Til sidst blev det mig for broget med Hundens Tyverier og med Naboernes Klager over dens Røverier af Fjerkræ og Æg, og jeg sendte den tilbage til den Mand, der havde foræret mig den, en Forpagter paa en stor Gaard. Han lo ad mig og sagde, at han nok skulde faa Bugt med Dyrets Stjælelyst. Hunden fik ikke blide Dage til at begynde med, men saa blev det tilsyneladende bedre med den, skønt Kyllinger og Høns vedblev at forsvinde paa en gaadefuld Maade. Men det blev skrevet paa Rævens Regning, ikke paa den søde og

indsmigrende Hunds, — indtil man kørte Møddingen ud om Efteraaret. I den fandt man nemlig nedgravet ikke mindre end 19 Høns, som Hunden havde myrdet og gravet ned, aabenbart for at skjule sine fule Bedrifter. Hunden blev saa atter foræret bort, denne Gang til en fjærntboende Skytte. Den blev en udmærket Jagthund, men den fortsatte med sine private Fjerkræ-Jagter, og blev tilsidst skudt af en Nabo.

Er det nu ikke mærkeligt at finde en saadan Kleptomani, en saadan „moral insanity“ hos en Hund af ædel Afstamning, hvis Forældre i alt Fald aldrig havde vist mindste Tendens til at stjæle? Er det en Atavisme, et Tilbageslag til tidligere Tilværelsesformer, eller hvorledes skal det forklares?

Da jeg nu altsaa maatte sende den smukke Hvalp tilbage til Giveren, bestemte jeg mig til at købe en ældre, dresseret Hund, thi Jagttiden nærmede sig, og jeg kunde ikke være uden Hund. Paa den Maade kom jeg i Besiddelse af „Hektor“, en stor, glathaaret, gul- og hvidbroget dansk Høns Hund, den bedste Jagthund og det klogeste Dyr, jeg har kendt. Man skulde ikke se paa den, at der var stort ved den, og da jeg saa den første Gang, sagde jeg bare „Gud bevares, sikken en Køter“. Jeg havde været ude i Praksis, og da jeg kom hjem, stod Dyret i mit Kontor saa modfaldent og selvopgivende, at det saa ud som det værste Mæhæ. Men da jeg Dagen efter tog den ud i Marken og saa den for Bekkasiner, Høns og Harer, fik jeg straks Respekt for den.

Hektor blev mig kærere og kærere Aar for Aar, og adskillige Hundrede Stykker Vildt skød jeg for den. Den var utrættelig og lige god til alt. Efterhaanden som jeg lærte den bedre at kende, fik jeg den mest absolute Tillid til den og dens Skøn. Kom vi f. Eks. ude i Heden til en lille Mose eller et Kærstykke, saa løb Hektor op i Læsiden af det og snusede nogle Gange, og løb den saa bort uden at gaa ud i Mosen, saa vidste jeg, at der intet Vildt var i denne, hverken Bekkasiner eller Ænder. Paa samme Maade med et ikke for stort Stykke Roer; nægtede Hunden at gaa ind i det, saa var det, fordi der hverken var Høns eller Harer i det.

Jeg skød som Regel ret godt, men der kunde være Dage, paa hvilke jeg skød forbi til næsten alt. Og havde jeg kludret saaledes en lille Tid, saa gik Hektor dybt fornærmet hjem! De første Gange, dette skete, blev jeg naturligvis rasende, og jeg forsøgte paa alle Maader, ved Venlighed og ved Trusler, at faa Hunden til at vende tilbage. Men forgæves! kaldte og bandte jeg, saa satte den sig ned i sikker Afstand og saa paa mig med dyb Foragt, derpaa rejste den

sig igen og luntede af. Og saa maatte jeg jo selv spadserere hjem; men Hunden gemte sig altid for mig, til den antog, at Vreden var forduftet.

Det kunde, naar vi ikke traf paa Vildt, ske, at Hektor gav sig til at „staa“ Gang efter Gang, og naar jeg saa kom til, viste det sig, at der ikke var noget at staa for. I Begyndelsen kunde jeg ikke forstaa dette, men efterhaanden gik det op for mig, at Hunden morede sig med at simulere, at den lugtede Vildt. Den har sagtens syntes, at det var for kedeligt ikke at træffe paa noget, og saa har den givet sig til blot lade, som var der noget, for dog at faa lidt Boller paa den tynde Suppe. Men naar jeg skammede den dygtig ud, saa smilede den — Hunde kan som bekendt godt smile — og opgav de Narrestreger.

Fig. 1. Vixen.

En Gang skete det, at jeg blev kaldt til en forarmet Gaardmand i en ældgammel, forfalden og svinagtig holdt Gaard, som havde paadraget sig et svært, aabent Brud af det ene Skinneben. Manden kunde umuligt blive liggende i det svinske Sovekammer, der var langt til Sygehus, og da jeg havde et Værelse staaende, i hvilket jeg nu og da havde en kirurgisk Patient liggende, tog jeg ham med hjem. Men han betingede sig, at han maatte tage en Underdyne med, da han hørte, at der kun var Madras i Sengen, og det fik han Lov til. Hvilket jeg fik god Grund til at fortryde. Thi denne Dyne var saa fyldt med Lopper, at disse forpestedede hele Huset, og vi, alle dets menneskelige Beboere, bestilte snart ikke andet end at klø os. Hektor stod det meste af Tiden paa et Ben og kløede sig med de tre andre, og der var ikke andet at gøre end at faa Manden paa Porten, saa snart det anstændigvis kunde lade sig gøre.

Men Hektor maatte renses for sine Lopper, og til den Ende tog jeg ham en Dag — det var midt om Sommeren — med ned til Limfjorden, bandt ham en Snor om Halsen og trak ham med mig ud i Vandet, idet jeg samtidig selv vilde tage mig et Bad. Jeg gned ham grundig ind i grøn Sæbe, vadskede og kæmmede ham med en Tættekam, og han stod saa from som et Lam under den ubehagelige Proces. Da jeg slap ham, rendte han i Land, boltrede sig i Græsset og gik nok saa fornuftig med mig hjem. Men han har ikke syntes om den Tur, og han glemte den aldrig. Næste Gang jeg gik i

Vandet, løb han sin Vej, saa snart jeg begyndte at klæde mig af, og satte sig et Stykke borte. Naar jeg kaldte paa ham, saa han paa mig med et forlegent Smil, som vilde han sige: „Nej Tak, vi skal ikke . . .“, og kom ikke, og det samme gentog sig Aar efter Aar, saa længe jeg boede i Gedsted. Hunden gik gjerne ud til Stranden med mig, og skød jeg en And eller en Bekkasin, der faldt i Vandet, løb den villigt ud efter den, men gjorde jeg blot Tegn til at ville tage min Frakke af, saa fjærnede den sig, og kom ikke igen, før den skønnede, at der var Fred og ingen Fare mere.

Hektor var en dannet Hund, som forstod at komportere sig i pænt Selskab. Men det kunde ske for den, som for den bedste, at den en Gang imellem lod høre en Lyd, som ikke har hjemme i dannede Omgivelsor. Saa rejste den sig, smilede undskyldende og søgte til Døren for at komme ud, — og mangen en Latter har denne dens Flovhed givet Anledning til.

At den havde et vist matematisk Begreb og i alt Fald vidste, at „den lige Vej er den korteste mellem to Punkter“, viste den paa følgende Maade: Den løb stadig med mig i Praksis, og jeg lagde da efterhaanden Mærke til, at den paa en vis, ofte gentaget Tur forsvandt et bestemt Sted paa Vejen og først viste sig igen et andet bestemt Sted, — dog altid kun paa Tilbageturen. Sagen var den, at vi kørte i en ret Vinkel ad Landevejen, da det var den bedste, om end den længste Vej, men Hektor var magelig og løb derfor ad Trekanthens Hypotenuse, formodentlig ad en Bivej, som vi havde kørt ad enkelte Gange. Den forstod aabenbart, at dette var den korteste Vej, men den turde kun benytte den, naar vi kørte hjem igen. Paa Udturen kunde den jo ikke være sikker paa, at jeg ikke skulde et andet Sted hen end til Hole, som den Landsby hed, hvortil Bivejen førte.

Da jeg havde havt Hektor et Par Aar, fik jeg forærende en prægtig lille Gravhundehvalp, som fik Navnet „Snap“. Den kunde Hektor ikke lide, den var aabenbart jaloux paa den, og den fik nogle Rap, naar den snærrede eller bed efter den. Det tog det forkælede Dyr saa ilde op, at det forsvandt og blev borte i fire Døgn. Det lykkedes mig aldrig at faa at vide, hvor den havde været, men den har formodentlig skjult sig i en Lade eller et lignende Sted i Nærheden, for da den kom igen, var den slemt medtaget, udsultet og afmagret, og den var ikke bleven set nogen Steds paa Egnen, hvor „Doktorens Hund“ var lige saa kendt som Doktoren selv.

Efter den Eskapade fandt den sig i Snap, og snart var de to Hunde saa gode Venner, at den lille laa ovenpaa den store i min

Doktorstol, der tjente dem til Natteleje. Indtil Besætningen blev forøget med et nyt Dyr, denne Gang en Ridehest „Blis“, en prægtig lille norsk Vallak, som jeg i et Par Aar brugte at ride i Praksis paa. Til den sluttede Snap sig saa nær, at det var helt rørende at se. Den fulgte med overalt paa mine Rideture, trods sine korte Ben, men den gik ikke ind i Husene med mig, den blev ude hos Hesten, som den aabenbart opfattede som tilhørende den. Den opgav sit Fællesleje sammen med Hektor og søgte ud i Stalden, hvor den snart fandt paa at lægge sig paa Hestens Ryg. Naar denne stod op, sprang den først op paa en Foderkiste, saa op paa Spilbommen og derfra op paa „Blis“, paa hvis brede Ryg den lagde sig hyggeligt til Hvile. Det var morsomt at se, med hvilken Behændighed det lille Dyr forstod at holde Balancen, naar Hesten rejste sig op eller lagde sig ned. Imidlertid blev Snap første Gang, den fik Hvalpe, saa bidsk imod alle, der kom i dens Nærhed, at jeg af Hensyn til mine Patienter maatte lade den dræbe. Men „Blis“ savnede den haardt og vilde næsten intet æde de første Dage, efter at Hunden var forsvundet.

Om samme „Blis“ maa jeg dog fortælle lidt, den var en ualmindelig klog og tænksum Hest, som jeg kunde stole paa i et og alt. Den var saa skikkelig, som Dagen var lang, og mangen en Gang gik den op ad Stentrappen og ind i Køkkenet for at faa en Bid Brød eller et Stykke Sukker. Men da jeg havde redet den et Par Aar, skete der det, at Blis en Dag i en Storm blev forskrækket ude i Gaarden for noget blafrende Vasketøj, som hang der. Jeg var lige kommen til Sæde i Sadlen, da dette passerede, og inden jeg saa mig for, gik Dyret bagover med mig og faldt om paa Ryggen. Jeg slap ganske godt fra det, idet jeg kastede mig af Sadlen i rette Øjeblik, men jeg blev dog saa forslaaet, at jeg maatte opgive at ride den Dag.

Og fra det Øjeblik af, var Hesten ikke til at ride mere. Saa snart jeg kom i Sadlen, kastede den sig bag over, og det var mig umuligt at forhindre dette. Jeg fik anbragt en Stigrem paa Dyret, jeg fik en første Klasses Rytter til at forsøge at ride det, alt sammen forgæves, jeg maatte opgive at benytte det som Ridehest. Sagen var den, at Blis var en lille Hest, og at jeg efterhaanden var bleven saa svær, at de lange Ture med mig paa Ryggen har pint den. Saa opdagede den tilfældigvis, at den kunde blive fri ved at kaste sig bagover, det har bidt sig fast i dens Bevidsthed, og den kastede sig bagover, hver Gang jeg — eller en anden — sad i Sadlen! Hvis det ikke har været et Udslag af Eftertanke, saa véd jeg ikke, hvad Eftertanke er. „Instinkt“ kan det da i alt Fald ikke have været. I

alle andre Henseender vedblev Blis at være Retskaffenheden og Paa-
lideligheden selv. Hvor mange Gange har jeg ikke, naar jeg en Af-
ten kørte hjem fra Viborg i min lille Enspændervogn, lagt Tømmen
bag om min Nakke og er faldet i Søn, saa snart vi var vel ude af
Byen. Og Hesten skulde nok bringe mig uskadt de fire Mil hjem;
blot maatte jeg passe paa at faa den forbi Kroen midtvejs, som vi
altid bedede i paa Udturen. Sørgede jeg ikke derfor, saa kunde jeg
være vis paa at vaagne ved, at den standsede udenfor Krodøren!
Fra Viborg til Gedsted var der nu en god og lige Landevej, men en
Gang skete det, at jeg var til Selskab paa en Proprietærgaard et
Par Mil fra mit Hjem. Jeg var meget anstrengt af Nattevaagen og
Praksis, og da jeg kørte i Bælmørke ud af Gaarden, sagde jeg til
mig selv: „Nu maa du passe paa ikke at falde i Søvn“. Nuvel, fem
Minuter efter sov jeg trygt og vaagnede først, da vi passerede en
Bro over en Aa nogle Hundrede Alen fra mit Hjem. Mellem de to
Punkter var der slette og indviklede Hedeveje, flere at vælge imel-
lem, og hvorledes Dyret har fundet saa let og hurtigt frem, vi havde
kun været forholdsvis kort Tid om Turen, det forstaar jeg ikke.

En anden Gang reddede Blis mit Liv. Jeg var kørt hjemmefra
en sen Efteraarsdag, men blev forsinket paa Vejen, saa det blev
bælmørkt, inden jeg skulde køre tværs over en stor Hede. Jeg
havde ikke faaet Vognlygter med, men jeg kendte Vejen og troede
nok at kunne finde frem. Vi kørte saa afsted ad et dybt Hedespor,
da Hesten pludseligt blev staaende og ikke var til at drive frem.
Jeg steg af Vognen for at se, hvad der var i Vejen, og tændte en
Tændstik — det var blikstille og taaget. Lige foran Hesten saa jeg
saa et gabende Hul midt i Sporet, Aabningen til en af de Brønde,
som Bønderne vandt Mergel op af. De havde forladt Brønden, fjær-
net Vindeværket og ikke sat nogen som helst Indhegning op, og var
Hesten blot gaaet et Par Skridt længere frem, saa vilde den, Vognen
og jeg være forsvundet i Dybet.

Men hvorledes opdagede Dyret den farlige Brønd? Se den i det
dybe Mørke og den sorte Lyng, skulde man ikke synes, den har
kunnet, var det da et „Instinkt“, som advarede den i Tide?

Det tog forresten en sørgelig Ende med Blis. Jeg flyttede i For-
aaret 1886 fra Gedsted til Nørre-Aaby paa Fyen, og den blev kørt
hertil fra Viborg per Jærnbane. Den Tur har den ikke kunnet taale,
thi den var sindssyg, da den kom til Nørre-Aaby. Jeg opdagede
dette ved at den altid vilde gaa i højre Side af en Vej, og at den
gærne drejede af til Højre; men faa den til at dreje af til Venstre,
laa ikke i Menneskemagt. Visse bestemte, altid de samme Steder

paa Vejene blev den staaende og vilde ikke gaa videre, før jeg stod af og trak den. Og vel at mærke, den var aldrig bleven bange paa disse Steder, det var en ren og skær sindssyg Nykke hos den, at den ikke vilde passere dem.

Saa fik jeg mig en anden Hest, et skikkeligt Kræ, som imidlertid udviklede en mindre behagelig Ejendommelighed. Saa længe vi befandt os indenfor min Praksis' normale Omraade, var der intet i Vejen, men kom vi udenfor dette, saa vendte Dyret, naar jeg ikke passede paa, kort om og løb ad Hjemmet til. Det er klart, at det

har ræsonneret som saa: nu er vi udenfor vort lovlige Omraade og Pokker ved, hvor langt han nu vil have mig ud. Det skal vi dog ikke være med til, altsaa vender jeg om. Kan det være et Instinkt, der har lært Dyret at bære sig saaledes ad?

Den første Sommer i Nørre Aaby boede jeg hos den derværende Gæstgiver. Han havde en Hund, en vældig stor Grand-Danois ved Navn Thor. Denne brød sig i Grunden kun om et Menneske i hele Verden, om sin Ejer, men den blev dog ret gode Venner med mig og

Fig. 2. Vixens første Kuld Hvalpe.

nedlod sig af og til til at løbe med, naar jeg kørte i Praksis. Saa flyttede jeg om Efteraaret ind i den imidlertid opførte Lægebolig, og fra da af var jeg Luft for Thor.

Der gik saa et Par Aar, og en skønne Dag kommer Gæstgiveren hen til mig med Thor og beder mig om at trække en af dens vældige Hjørnetænder i Overmunden ud. Dyret var kommen til Skade paa en eller anden Maade, og Tanden var vredet halvt ud af sit Leje og smertede aabenbart stærkt. Jeg var ikke glad ved denne Historie og sagde til Gæstgiveren, at Hunden sagtens vilde æde mig, hvis jeg forsøgte at trække Tanden ud. „De skal ikke være bange, Dokter“, sagde han, „jeg skal svare Dem for, at Thor ikke gør Dem noget, saa længe jeg staar ved Siden af.“ Naa, jeg fik min stærkeste Tandtang frem, lagde den an paa den stærkt fastsiddende Tand og

halede denne ud med meget Besvær. Det maa have gjort forfærdeligt ondt paa Dyret, men dette stod urokkeligt stille og lod mig slide uden et Kny, medens dets Ejers Haand laa let paa dets Hoved. Hvad var det, der fik Thor til at finde sig i den frygtelige Smerte uden mindste Forsøg paa at væрге sig?

I 1893 flyttede vi til Ringsted, hvor jeg lærte en meget klog og mærkelig Hund at kende. Den tilhørte en nu afdød Dyrlæge og var et stort, langhaaret Dyr, vistnok med St. Bernhards-Blod i sig. Jeg spillede et fast L'Hombreparti med Dyrlægen to Dage om Ugen i Klubben paa Byens Hotel, og til disse Spillepartier fulgte Hunden sin Herre trofast. Saa skete det, at Dyrlægen rejste til Norge for at holde Bryllup. men desuagtet stillede Hunden hver eneste af de to Dage, under hans Fraværelse paa Hotellet til den vante Tid! Og vel at mærke: den viste sig aldrig der til anden Tid eller paa Ugens andre Dage. Hvorledes har den holdt Regnskab med Tiden? Hvorledes vidste den, at det var L'Hombredag? Det er mig en komplet Gaade. Det bør udtrykkelig bemærkes, at de to Dage ikke var Torvedage, som i en lille By skiller sig fra andre Ugedage paa Maader, som ogsaa en Hund vilde kunne opfatte.

Vi havde imidlertid i nogle Aar ikke holdt Hund, da min Ven Julius Schiøtt skaffede mig en Black and Tan-Terrier fra Zoologisk Have, en Hun, som fik Navnet „Vixen“. Det var et dejligt Dyr, som navnlig sluttede sig nær til min Hustru. I Aaret 1902 rejste vi en lang Tur til Amerika, og det var tydeligt, at Rejseforberedelserne interesserede Hunden i højeste Grad. Den fulgte Kufferternes Pakning med den største Interesse, og det var klart, at den havde en Følelse af, at der var noget galt paa Færde. Da vi kom hjem efter fire Maaneders Forløb, viste Vixen ingen særlig Glæde, men naarsomhelst vi senere blot tog en Haandkuffert frem, blev den i højeste Grad urolig og veg ikke fra min Kone. Det var aldeles tydeligt, at den frygtede en Gentagelse af vor lange Fraværelse.

Den løb med mig i Praksis, og det var mærkeligt at sé, hvor godt den vidste, naar jeg skulde ud at køre. Ikke nok med, at den straks var med, naar min Plaid blev taget frem af den Kiste, hvori den laa, men blot der havde været Tale om, at jeg skulde ud, vidste Hunden Besked. Det var os ofte aldeles ubegribeligt, hvorfra den fik sin Viden. Har den forstaaet, hvad der blev sagt? Vixen gav mig et højst mærkeligt Eksempel paa en Hunds Evne til at simulere. Den var en Gang kommen alvorligt til Skade med sin ene Pote, og den blev naturligvis forkælet, saa længe den var daarlig. Den kom sig fuldstændigt og haltede ikke det mindste mere, da vi

Fig. 3. Den tamme Sjakal „Kalle“

en Gang havde den med paa en Spadseretur. Den gav sig til at jage efter en Kat, hvilket var strengt forbudt, og da den kom tilbage fra denne sin muntre Udflugt, haltede den noget ganske forskrækkeligt! Vi troede naturligvis, at det var galt med Foden igen, men da Hunden blev kælet for i Stedet for at faa Skænd, ophørte

FORTSÆTTES PÅ SIDERNE 13-24